

Caramelles de Guardiola

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Poble de Sant Salvador de Guardiola
Alçada: 340

Coordenades:

Latitud: 41.67895
Longitud: 1.76658
UTM Est (X): 397338
UTM Nord (Y): 4614866

Classificació

Número de fitxa 08098-354
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle XX-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 04/02/2016 - 01:00

Descripció

Al municipi de Sant Salvador de Guardiola la tradició de les caramelles es troba molt arrelada. Tot i que probablement les de Salelles són més conegudes, també se'n canten al poble de Guardiola. El diumenge de Pasqua al matí un grup de caramellaires fa les tradicionals cantades per diferents indrets del poble: comencen pel barri de les Casetes de la Riera, continuen pel raval del Sellarès, les instal·lacions d'Ampans a

la finca de l'Urpina, cal Nen i l'Església. Acaben amb una cantada i ballada al mig del poble. Actualment el ball que es fa és una barreja de ball de bastons i cascavells. La coral anomenada Petits Rossinyols, formada pels més petits, també pren part en la festa.

Abans, els caramellaires sortien a cantar el Dissabte de Glòria, i el recorregut per les masies i ravals de l'entorn començava per cal Miralda i seguia en direcció a ca l'Esteve, passant per moltes de les masies i ravals del poble. La ronda durava tota la tarda, la nit i el matí del diumenge, que començaven anant a la missa primera, que era a les 8. Després seguien per la resta del poble i acabaven al centre, amb un ball amenitzat per l'acordió.

Història

Al poble de Guardiola hi ha documentats grups de caramelles des de principis de segle XX. Aleshores hi havia dues colles de caramellaires, formades per nois de 20 a 30 anys, amb gran rivalitat entre elles. A la dècada de 1940 el responsable era Ramon Almuzara, el qual va introduir el ball de cascavells, que ja estava mig oblidat, mentre que Cristòfol Parrot feia els acompanyaments musicals amb el seu acordió. Per anunciar l'arribada dels caramellaires a les masies i ravals aquests duien un estri semblant a un trabuc que omplien de pólvora i feien petar. A mitjan de la dècada de 1940 a la colla dels nois s'hi va afegir la dels nens, acompanyats pel mossèn del poble i per l'acordionista, que en aquells anys era Miquel Castelló (el "Ferrer Nou"). En aquesta època les colles que feien el recorregut duien un ruc amb unes sàrries per carregar-hi els ous i altres menges que recollien de les cases pairals en senyal d'agraïment. A mitjan de la dècada de 1950, amb l'arribada de mossèn Lluís Toneu, les nenes es van afegir a les colles. Després d'una aturada d'uns quants anys, la tradició de les Caramelles a Guardiola es va reprendre a partir del 1978. En aquesta època es va recuperar una vegada més el ball de cascavells, que feia molts anys que no es ballava. En l'actualitat, el que es balla és una barreja de ball de bastons i de cascavells.

Bibliografia

Anònim (2013). Un segle de caramelles a Sant Salvador de Guardiola. Reculls de la Guíxola, núm. 1. Cercle Cultural La Guíxola.

BALLÚS, Glòria (2000). Guia de Festes del Bages. Centre d'Estudis del Bages, Manresa. P. 204.

PARROT ALSINA, Valentí; FARGAS TATJER, Valentí; FARRERAS OLLER, Angeleta; LLOBET VILA, Pere (1998). "Tradicions . Vells costums, jocs d'infants. Sant Salvador de Guardiola - Salelles".

Quaderns de la Guíxola, núm. 7 (abril, 1998), pp. 52-57.

PIÑERO SUBIRANA, Jordi (2007). "El Roser: un culte ric i divers d'arrels ancestrals". El retaule del Roser de Salelles. Sant Salvador de Guardiola (Bages). Associació per al Museu Comarcal de Manresa. P. 31-42.

VENDRELL, Isidro (1949). "Las caramellas y su origen". Salellas, núm. 17. Any XIV. Abril 1949.

VILAR, Ramon; CRIVILLÉ, Josep; LÓPEZ ARCOS, Pilar; HERNÁNDEZ, Antoni J. (2003). El ball de cascavells. Ajuntament de Súria; Centre d'Estudis del Bages. P. 232.

